PO

Themaprojecten van de scholengroepen

De komende twee jaar krijgt iedere scholengroep binnen het samenwerkingsverband een stevig budget van het samenwerkingsverband om een project op te zetten dat ten goede komt aan (passend en inclusiever onderwijs aan) leerlingen.

Sommige scholengroepen hebben al heel vastomlijnde plannen, bij andere scholengroepen hangen de plannen af van een eerste inventarisatie. Scholengroep Niedorp, Scholengroep Texel en Scholengroep Den Helder-Noord vertellen over hun projectplannen.

In de volgende Kopkranten zullen we terugkomen op het vervolg van deze projecten: hoe gaat het en wat zijn de resultaten tot nu toe?

Scholengroep Niedorp

Project: Wij zijn inclusief - coaching en scholing op gedrag

Emile Goossens, directeur rkbs Sint Antoniusschool en Kim Monen-Snelders, directeur van obs De Snip:
"In het samenwerkingsverband gaat het om samenwerking. Scholen moeten er met elkaar zorg voor dragen dat de kinderen zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs kunnen genieten.

Onze zes scholen zijn daarin partners van elkaar, waarbij we graag willen kijken naar hoe we de kinderen samen goed onderwijs op de scholen kunnen bieden. Daarbij is het van belang om elkaars kracht te kennen. In gezamenlijkheid komen we tot de conclusie dat we binnen het basisonderwijs steeds meer kinderen zien met een ondersteuningsbehoefte. Wij willen graag bewerkstelligen dat we minder kinderen hoeven te verwijzen, omdat we zelf meer expertise krijgen op het gebied van gedrag. We hebben hiervoor vijf componenten benoemd en gepland."

De vijf componenten:

1. Elke school krijgt de ruimte om per schooljaar twee studiedagen te organiseren en die, samen met het Centrum Pedagogisch Contact, te vullen, aan de hand van de beginsituatie die per school is geschetst.
2. Er worden twee masterclasses per jaar georganiseerd, waarvan de eerste eind oktober heeft plaatsgevonden. Het thema van de masterclasses is kindgesprekken en interventies op gedrag. Deze masterclasses zijn voor alle collega's van alle scholen. Beide masterclasses worden twee keer aangeboden, zodat ook parttime werkende leerkrachten kunnen aansluiten op hun werkdag.
3. Alle collega's volgen een online cursus om zich te ontwikkelen op het gebied van pedagogisch tact, pedagogisch contact of het sturen op autonomie. Hiermee vergroten we onze expertise vanuit de visie van Pedagogisch Tact.
4. Wie wil, kan coaching on the job krijgen: collega's vanuit het CPC komen dan in de klas observeren en de leerkracht coachen. De scholengroep wil het daarmee laagdrempeliger maken voor collega's om hulp te vragen.
5. Van IB'ers en schoolleiders wordt ook de expertise vergroot middels intervisie. Zij komen drie keer per jaar samen om met elkaar te delen en van en met elkaar te leren.

"Het project loopt twee schooljaren en elke school schetst zijn eigen beginsituatie om aanbod op maat te kunnen ontvangen. We willen met z'n allen veel meer leren kijken naar het kind dat achter het gedrag zit. Voorbeeld? Een kind beweegt de hele dag. Dat doet het niet, omdat het vervelend wil zijn. Er zit iets anders achter, een behoefte. Een kind is niet lastig, zijn of haar gedrag kan lastig zijn. Dat is nogal een verschil. Het is voor ons belangrijk om daar veel meer feeling mee te krijgen.

Kortom: samen kijken naar het kind achter het gedrag. Een gevolg van dit programma kan ook zijn dat we zoveel kennis en zelfinzicht vergaren, dat we in bepaalde gevallen tot de conclusie komen dat het beter is voor het kind om een overstap te maken naar het sbo of so.

Het belangrijkste is de positieve insteek en het samen doen. We zijn samen verantwoordelijk voor de kinderen in de omgeving. Vanuit die visie willen we kijken naar wat het beste is voor het kind."

Aan het einde van het schooljaar volgt een evaluatie, zodat de scholengroep volgend jaar ook passend kan invullen.

Emile Goossens, directeur rkbs Sint Antoniusschool

Kim Monen-Snelders, directeur obs De Snip

Scholengroep Texel

Project: Inventarisatie van hele leerlingenpopulatie van het eiland om in kaart te brengen op welk gebied grote ondersteuningsbehoeftes zijn op Texel

Monique van Gaalen, directeur basisschool De Fontein Texel en SBO Kompasschool Texel:
"Dit jaar is een opeenstapeling van gelden tot ons gekomen. We krijgen geld van het samenwerkingsverband, zijn bezig met budgetten van de gemeente Texel in verband met onderwijsachterstanden en we hebben nu ook de beschikking over de NPO-gelden. Met het hele budget hebben we een groot plan gemaakt met tien deelprojecten. De overkoepelende doelstelling van het hele plan is een dekkend aanbod realiseren voor alle leerlingen op Texel waarbij talenten, mogelijkheden en vaardigheden van ieder kind worden (h)erkend, gewaardeerd en benut. Hierdoor hoeft geen enkel kind voor zijn of haar (ondersteunings) behoefte van het eiland af."

Voorzieningen ontwikkelen
"Het eerste deelproject bekostigen we met het geld van het samenwerkingsverband. Met dat budget willen we in de eerste plaats onderzoeken wat de leerlingenpopulatie is op Texel. Natuurlijk moet elke school zijn populatie in beeld hebben, maar met dit plan willen we alle leerlingen van heel Texel in kaart brengen. Met dat complete overzicht willen kijken of we op Texel een voorziening missen en of we die kunnen gaan ontwikkelen. Een voorbeeld: jonge risicokinderen, de 4- en 5-jarigen, gaan op dit moment naar Den Helder, omdat er op Texel geen voorziening voor ze is. Om hoeveel leerlingen dit gaat, weten we nu niet. Dat willen we graag uitzoeken, zodat we kunnen zien of het zinvol is om een voorziening voor kinderen met een ontwikkelingsachterstand op Texel te ontwikkelen. Op Texel hebben we wel de Kompasschool, maar daar kunnen kinderen pas naartoe vanaf de leeftijd dat ze naar groep 3 zouden gaan.

Op dit moment zijn we aan het onderzoeken hoe we de hele leerlingpopulatie in beeld kunnen krijgen. Een van de manieren is wellicht via de leerlingvolgsystemen van de scholen. Twee directeuren en een IB'er buigen zich daar nu over. Zodra we dit duidelijk hebben, gaan we de populatie inventariseren, en daarna verder met ontwikkelen van plannen voor voorzieningen die nodig zijn. Wat er de komende jaren gaat gebeuren, hangt dus helemaal af van wat er uit de inventarisatie komt."

De andere 9 deelplannen:

1. **Taalklas**
   Intensief onderwijs voor leerlingen die als asielzoeker of vreemdeling naar Texel komen en het Nederlands moeten leren (NT2). Daarnaast onderwijs aan leerlingen op alle scholen op Texel met een grote taalachterstand, zodat ze daarna onderwijs op hun eigen niveau kunnen vervolgen.
2. **Gezamenlijke ontwikkeling taalaanbod en expertise**
   Door gezamenlijk aanbod en expertise te ontwikkelen kunnen tijd en middelen efficiënt worden ingezet, bijvoorbeeld voor gezamenlijke aanschaf van methodes of het scholen van een aantal medewerkers.
3. **Extra ondersteuning in de klas**
   Ondersteuning in nabijheid van de omgeving van het kind georganiseerd.
4. **Ontwikkeling en inzet specialisme (professionalisering)**
   Gezamenlijke professionalisering kan zorgen voor een gedeeld denkkader. Daarnaast kan het ervoor zorgen dat de krachten worden gebundeld.
5. **Versterken warme overdracht voor- en vroegschoolse educatie**
   Werken aan een doorlopende leerlijn voor alle kinderen op het eiland.
6. **Gezamenlijke activiteiten voor- en vroegschoolse educatie**
   Gezamenlijk activiteiten dragen bij een sterke samenwerkingsrelatie en een warme overdracht voor kinderen.
7. **Versterken betrokkenheid ouders (Ouderkracht)**
   Door ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kinderen op het gebied van taal, ontluikend rekenen, sociaal emotionele en motorische ontwikkeling wordt de aanpak doorgetrokken tot in de leefomgeving van het kind en daarmee verduurzaamd.
8. **Logopedische inzet**
   Doel: genoeg logopedisten daar waar nodig op Texel. En inzet van screening niet alleen voor kleuters, maar ook voor peuters.
9. **Informatievoorziening totaalaanbod/mogelijkheden voorschoolse educatie en basisonderwijs**
   Ouders weten beter welke mogelijkheden er zijn op het eiland op het gebied van voorschoolse educatie en basisonderwijs. Hierdoor kunnen zij betere afwegingen maken voor hun kind.

Monique van Gaalen, directeur basisschool De Fontein Texel en SBO Kompasschool Texel

Scholengroep Den Helder-Noord

Project: Kennis en expertise rond onderwijs aan nieuwkomers en traumasensitief lesgeven delen met leerkrachten van de scholengroep en het samenwerkingsverband

Anne van der Pol, schoolleider van Villa Kakelbont:
"Wij zijn een internationale school in het hart van Den Helder. Onze school richt zich op alle kinderen die net in Nederland zijn en nog (bijna) geen onderwijs binnen onze landsgrenzen hebben genoten. Het doel is om hen in veertig weken voor te bereiden op het vervolgonderwijs. We hebben dus veel expertise op het gebied van onderwijs aan nieuwkomers. Sommige van onze leerlingen zijn afkomstig uit oorlogsgebied of hebben te maken gekregen met vervolging in het land van herkomst. Deze vervelende ervaringen en de instabiele situatie kunnen ervoor zorgen dat zij extra ondersteuning nodig hebben om goed mee te kunnen doen op school. Om ervoor te zorgen dat dit lukt organiseren wij ons onderwijs zo traumasensitief mogelijk.

Die kennis, werkwijze en expertise wilden we al een aantal jaar delen met onze collega's in de regio, maar er was steeds geen financiële ruimte voor. Nu wel! We zien dat collega's soms handelingsverlegen zijn als een leerling doorstroomt van nieuwkomersituatie naar het reguliere onderwijs en we willen ze graag handvatten geven. Daarom hebben we scholingsbijeenkomsten georganiseerd met als onderwerp: passend onderwijs aan zij- en onderinstromers met een niet-Nederlandse achtergrond. We organiseren dit jaar en ook volgend jaar vier bijeenkomsten voor drie verschillende doelgroepen: leerkrachten onder- en middenbouw, leerkrachten bovenbouw en IB'ers."

Coaching en ambulante begeleiding
"Dit schooljaar zijn er dus twaalf bijeenkomsten, die we organiseren voor de scholen van Scholengroep Den Helder Noord en ook voor de andere scholen die onder stichting Meerwerf vallen, en de scholen waarvan ik wist dat ze het zouden waarderen om erbij te zijn. Volgend jaar bieden we de bijeenkomsten aan voor de andere scholen binnen het samenwerkingsverband. We zijn daar nu een brochure voor aan het maken, zodat we er bekendheid aan kunnen geven, maar ook om aan te geven dat leerkracht en leerling coaching kunnen krijgen bij een vraag uit ons expertisegebied, of dat ze ambulante begeleiding vanuit Villa Kakelbont kunnen krijgen als er meer ondersteuning nodig is."

Enthousiaste reacties
"We hebben de eerste serie bijeenkomsten al achter de rug en iedereen was alleen maar positief, het was wat ze zochten, werd aangegeven. Tijdens de eerste serie bijeenkomsten lag de focus op orienteren: welke vragen leven er in het werkveld, waar lopen mensen tegenaan, hoe komen leerlingen binnen in Nederland en in onze regio? Tijdens de volgende bijeenkomst gaan we meer in op traumasensitief lesgeven.

De tweede serie bijeenkomsten vond in november plaats. In februari en in mei van 2022 zullen de volgende bijeenkomsten worden gehouden.

Anne van der Pol, schoolleider van Villa Kakelbont